

# **TERMEN EXTINS: Concurs de acordare a unui grant pentru realizarea investigațiilor jurnalistice cu privire la finanțarea directă și indirectă a partidelor politice și campaniilor electorale în Republica Moldova**

Ref: 3 din 08.02.2018

## **CONTEXTUL CONCURSULUI DE GRANT**

Asociația Promo-LEX lansează un concurs de grant pentru susținerea unui proiect care are drept scop realizarea investigațiilor jurnalistice cu privire la finanțarea directă și indirectă a partidelor politice și campaniilor electorale în Republica Moldova în anul 2017.

Concursul de Grant este lansat în cadrul Programului Democrație, Transparență și Responsabilitate, implementat de Asociația Promo-LEX în perioada 26 iulie 2016 – 25 iulie 2019 și susținut financiar de către Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Obiectivul general al Programului este de a spori credibilitatea proceselor electorale prin intermediul monitorizării alegerilor și promovării unui mediu favorabil pentru competiția politică.

## **CONTEXT TEMATIC**

La 9 aprilie 2015, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat o

serie de modificări la [Legea nr. 294 privind partidele politice](#), [Codul Electoral](#), [Codul Penal](#) și [Contravențional](#), conform cărora sistemul de finanțare a partidelor politice a fost modificat. Astfel, s-a trecut de la finanțarea exclusiv privată la una mixtă, în care finanțarea privată este completată cu fonduri din bugetul de stat. Prin urmare, dispozițiile care reglementează alocările din bugetul de stat au fost aplicate partidelor eligibile pentru prima dată la 1 ianuarie 2016.

Odată cu finanțarea partidelor politice din surse bugetare, Legea nr. 294 impune și o serie de cerințe privind gestionarea și transparența finanțării. Mandatul de recepționare a rapoartelor financiare anuale ale partidelor a fost transferat de la Ministerul Justiției la Comisia Electorală Centrală (CEC). Astfel, CEC a fost investită cu atribuții de supraveghere a finanțării partidelor politice.

Legislația în vigoare presupune un sistem de evidență și control care ar trebui să protejeze arena politică a Republicii Moldova de finanțarea ilegală, dependența partidelor de un număr limitat de donatori sau efectuarea supra-cheltuielilor. Sistemul de evidență și control este facilitat prin introducerea unor limite exagerat de mari privind donațiile primite.

Conform legislației în vigoare privind finanțarea partidelor politice, pot fi aplicate sancțiuni pentru neconformități care cad sub incidența Codului Contravențional (art. 48<sup>1</sup>) și a Codului Penal (art. 181<sup>2</sup>).

Potrivit Grupului de State împotriva Corupției (GRECO), Republica Moldova dispune de un cadru juridic care vizează asigurarea transparenței finanțării partidelor politice, concurențelor electorale și ale entităților legate de un partid politic, ceea ce este în conformitate cu articolele pertinente din Recomandarea Rec (2003) 4 a Comitetului de Miniștri către statele membre ale Consiliului Europei privind

normele comune împotriva corupției în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale. Totodată, GRECO reiterează apelul său adresat autorităților din Republica Moldova, formulate în Raportul de Evaluare, de a asigura aplicarea concretă a reglementărilor, printre altele, de a dota mecanismul de supraveghere, care este concentrat în cadrul CEC, cu resursele necesare pentru efectuarea unui control substanțial și proactiv a finanțării campaniilor electorale și a partidelor politice în general.

Pe parcursul anului 2017, Asociația Promo-LEX a monitorizat finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale din Republica Moldova:

- Raport Final pe referendumul local privind revocarea Primarului General al municipiului Chișinău și alegerile locale noi din 19 noiembrie 2017[1]
- Raport Finanțarea partidelor politice în Republica Moldova. Semestrul I, anul 2017[2].
- Raport Final Monitorizarea alegerilor locale noi din 14 mai 2017[3]

Suplimentar, în 2017, Promo-LEX a oferit un grant pentru realizarea investigațiilor[4] jurnalistice[5] cu privire la finanțarea partidelor politice[6] și campaniilor electorale în Republica Moldova în anul 2016[7]. Investigații pe teme similare au fost realizate și în cadrul altor proiecte similare.

Atât monitorizarea Promo-LEX, cât și investigațiile realizate de către alte ONG-uri și jurnaliști, relevă lacune de implementare a prevederilor legale cu privire la finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, care necesită o atenție suplimentară din partea societății civile.

În contextul celor expuse mai sus, Asociația Promo-LEX va oferi un grant pentru susținerea unui proiect care are drept scop realizarea investigațiilor jurnalistice cu privire la

finanțarea directă și indirectă a partidelor politice și campaniilor electorale în Republica Moldova în anul 2017.

**Obiectivul general al investigațiilor jurnalistice:** să investigheze cazuri și probleme specifice legate de finanțarea directă și indirectă a partidelor politice și campaniilor electorale în Republica Moldova în anul 2017.

***Investigațiile se vor axa pe următoarele subiecte:***

- Proveniența donațiilor;
- Destinația cheltuielilor partidelor politice;
- Sursele de venit ale donatorilor primari;
- Înregistrarea și evidența donațiilor;
- Utilizarea resurselor administrative;
- Transferul de imagine și implicarea organizațiilor necomerciale în promovarea imaginii partidelor politice/concurenților electorali;
- Realizarea atribuțiilor legale de către organele competente de control în contextul finanțării partidelor politice și campaniilor electorale în Republica Moldova în anul 2017.
- Conexiunea dintre câștigătorii concursurilor de achiziții publice și finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale;
- Alte aspecte relevante, la propunerea organizațiilor aplicante.

## **CRITERII DE ELIGIBILITATE**

Sunt eligibile pentru a participa la prezentul concurs organizații media de profil, legal constituite și înregistrate în Republica Moldova (forma de înregistrare: ONG, SRL, Societăți pe Acțiuni, Instituții Publice, etc.).

Pentru a fi eligibile să participe în cadrul concursului, organizațiile trebuie să posede experiență și expertiză relevantă în realizarea investigațiilor jurnalistice.

Nu sunt eligibile, persoanele fizice,

organizațiile/instituțiile guvernamentale, autoritățile publice, partidele politice, organizațiile religioase, ecologice, caritabile, culturale, sportive, sindicatele, fundațiile.

**Condiție obligatorie:** Organizațiile aplicante și persoanele cheie din cadrul organizațiilor nu au nicio afiliere politică, nu sunt asociați cu vreun partid politic sau candidat electoral și nu au fost implicați în activități de partizanat politic, inclusiv în cadrul campaniei pentru alegerile prezidențiale din 30 octombrie 2016.

### **ACTIVITĂȚI ELIGIBILE**

Proiectele vor include realizarea investigațiilor jurnalistice cu privire la finanțarea directă și indirectă a partidelor politice și campaniilor electorale în Republica Moldova în perioada anului 2017.

Investigațiile pot fi realizate în formă scrisă, pentru ziare și presa online și/sau în varianta audio și cea TV.

Numărul articolelor sau reportajelor de investigație propuse este la discreția organizațiilor aplicante, dar nu mai puțin de 4. La discreția organizațiilor aplicante, investigațiile pot constitui o serie de articole cu o tematică unică care vizează mai mulți actori sau pot fi articole separate ce abordează mai multe teme, etc.

În propunerile de proiect, organizațiile aplicante vor indica numărul și volumul articolelor și/sau numărul și durata reportajelor preconizate.

### **Cerințe obligatorii:**

- Investigațiile vor viza partidele parlamentare, extraparlamentare și concurenți electorali;
- Investigațiile vor viza minim 3 partide politice sau concurenți electorali;
- Investigațiile vor viza doar anul 2017.

Organizațiile aplicante vor indica, în mod obligatoriu, strategia de promovare a investigațiilor. De exemplu, difuzarea reportajelor video la Postul „X” de televiziune; publicarea articolului în Ziarul „Y” sau pe Portalul „Z”, etc.

Costurile aferente promovării investigațiilor urmează să fie incluse în bugetul proiectului.

În scopul creșterii capacități de implementare a proiectelor, *sunt* acceptate și *încurajate parteneriatele* dintre organizațiile media și jurnaliști independenți.

Investigațiile vor fi realizate în conformitate cu legislația Republicii Moldova, Legea Presei, Codul deontologic al jurnalistului din Republica Moldova; *Legea nr. 677 din 21 noiembrie 2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date*; Codul Audiovizualului al Republicii Moldova; Codul de conduită al radiodifuzorilor; Rezoluția APCE cu privire la etica jurnalistică; alte acte normative relevante.

Dreptul de autor va aparține organizației care va realiza investigațiile. Promo-LEX va avea dreptul să promoveze, de sine stătător, prin intermediul propriilor canale de comunicare, toate materialele de investigație realizate în cadrul proiectului dat, cu indicarea autorilor, sursei și altor date relevante.

#### **ARIA GEOGRAFICĂ**

Proiectele propuse vor fi implementate pe teritoriul Republicii Moldova.

#### **PERIOADA DE IMPLEMENTARE & DURATA PROIECTELOR**

Proiectele vor fi implementate în perioada martie – septembrie 2018.

Durata proiectelor nu va depăși 6 luni.

#### **BUGET, VALOAREA GRANTURILOR**

**Bugetul total disponibil pentru acest Concurs de grant este de**

**8000** dolari S.U.A. **Bugetul maxim** al cererii de grant nu va depăși 8000 dolari SUA.

Asociația Promo-LEX va finanța doar 1 proiect. Asociația Promo-LEX nu este obligată să ofere suma **disponibilă pentru acest Concurs de Grant în lipsa unor propuneri de proiecte relevante.**

Bugetul trebuie să reflecte activitățile proiectului, iar costurile incluse să fie relevante, realiste și bazate pe prețurile de piață. Descrierea liniilor de buget și modul de calcul al costurilor trebuie să fie suficient de detaliat.

## **PROCEDURA DE APLICARE**

Pentru a participa în cadrul Concursului de Granturi, organizațiile interesate trebuie să depună Dosarul de Aplicare.

Dosarul de aplicare include:

- [Cererea de Grant](#) (Formular tip, format Doc)
- [Bugetul proiectului](#) (Formular tip, format Excel)
- [Chestionar Financiar](#) (Formular tip, format Doc)
- Anexe

Dosarele de aplicare pot fi depuse în limba română sau rusă în format electronic la adresa de e-mail [grants@promolex.md](mailto:grants@promolex.md) Cererile trebuie completate la calculator. Cererile depuse în alt format nu vor fi examinate.

**Data limită** de depunere a cererilor de grant este – **1 martie 2018, ora locală 18.00.**

Dosarele incomplete sau depuse după data limită, nu vor fi examinate.

Asociația Promo-LEX va confirma printr-un mesaj electronic recepționarea dosarelor de aplicare. În lipsa unui mesaj de confirmare, vă rugăm să contactați persoana de contact și să vă asigurați că cererea de grant a fost recepționată.

## **EVALUAREA DOSARELOR DE APLICARE**

Odată recepționate, dosarele de aplicare vor fi evaluate preliminar pentru a verifica dacă sunt respectate toate cerințele stipulate în termenii de referință. Ulterior, o Comisie de Evaluare, special constituită pentru acest Concurs de Grant, va evalua dosarele de aplicare în baza următoarelor criterii:

- Eligibilitatea solicitantului de grant;
- Caracterul imparțial, apolitic și nonpartizan al proiectului;
- Relevanța proiectului pentru prioritățile Concursului de Grant;
- Relevanța subiectelor abordate în cadrul investigațiilor propuse;
- Complexitatea investigațiilor propuse;
- Strategia de promovare a investigațiilor;
- Impactul proiectului/investigațiilor;
- Bugetul reflectă în mod clar activitățile proiectului și este rezonabil din perspectiva raportului cost-eficiență;
- Expertiza și experiența relevantă demonstrată a solicitantului de grant de a realiza investigații jurnalistice;
- Capacitatea solicitantului de grant de a administra grantul.

Asociația Promo-LEX va anunța rezultatele concursului de grant printr-un mesaj transmis prin poșta electronică tuturor solicitanților de grant, indiferent de decizie.

## **PENTRU DETALII CONTACTAȚI**

Irina Corobcenco

Manager de Granturi

Asociația Promo-LEX

Tel/Fax: (+373 0 22) 450024

e-mail: [irina.corobcenco@promolex.md](mailto:irina.corobcenco@promolex.md)

[www.promolex.md](http://www.promolex.md)

## ANEXE

[Cerere de Grant](#)

[Buget](#)

[Chestionar Financiar](#)



[1]

<https://promolex.md/11392-raport-final-pe-referendumul-local-p-rivind-revocarea-primarului-general-al-municipiului-chisinau-si-alegerile-locale-noi-din-19-noiembrie-2017/?lang=ro>

[2]

<https://promolex.md/10484-raport-finantarea-partidelor-politice-in-republica-moldova-semestrul-i-anul-2017/?lang=ro>

[3]

<https://promolex.md/9848-raport-final-monitorizarea-alegerilor-locale-noi-din-14-mia-2017/?lang=ro>

[4]

<https://anticoruptie.md/ro/investigatii/economic/sponsorii-partidelor>

[5]

<https://anticoruptie.md/ro/investigatii/economic/milioanele-democratilor-ii>

[6]

<https://anticoruptie.md/ro/investigatii/economic/stapanii-sediilor-partidelor-politice>

[7]

<https://anticoruptie.md/ro/investigatii/integritate/ancheta-video-finantarea-partidelor-politice-bani-obscuri-si-lipsa-de-transparenta>